

ఊ

సమస్య విశ్రే

శ్రీ కనకధారా స్తవము

సంస్కృతమూలము :

శ్రీ శంకరభగవత్పాదాచార్యులు

అంగ్లానువాదము :

విద్వాన్ పిళిపాటి కృష్ణమూర్తి

భూమికారచయిత :

విద్యారత్న

శ్రీమాన్ ఈయాణ్ణి వేంకట వీరరాఘవాచార్యులు

యం. ఏ., ఏ. ఇ. ఎస్. (రిటైర్డ్)

ఎడిటర్ - సంస్కృత ఎకాడెమీ, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ,

హైదరాబాదు.

శా. శ. 1884]

మూల్యము : 25 న.పై.

[శ్రీ. శ. 1963

P. KRISHNAMURTHY

श्रीः

INTRODUCTION

Stotras or hymns are generally poetic pieces eulogising the deity or Guru of one's own heart. They are mostly in verse while some of them are in prose as well. These hymns are the out pourings of a devotee's heart which is imbued with staunch devotion; and as such some of the *stotras* like the *Sūryaṣṭaka* of Mayura or the *Pañcasati* of Mukakavi are extempore compositions of inspired poets. They are inevitable emotional utterances with a literary charm. These *stotras* generally depict the nature and characteristics of the God of the devotee's choice and His deeds in the various incarnations and contain prayers as well. Most of these *stotras* are by celebrated writers while some of them are extracts from the *Purāṇas* or *Itihāsas* or even *Kāvya*s like the *Raghuvamśa* and *Kumārasambhava* or biographical poems like the *Śaṅkaravijaya*.

Stotras may be divided into two categories - *Nāma-stotras* and *Praśaṃsāstotras*. The first class may again be divided as (i) Metrical (ii) Non-metrical or verbal. The former ie., Metrical hymns consist of descriptive epithets strung together in a metrical frame, while the latter is a collection of separate epithets of the particular deity in the dative case, each epithet being followed by the word नमः (=salutation). These epithets are repeated during worship of the deity while performing the flower-offering. The number of these epithets are in general 108, 1000 or 1008. Some of the *stotras* proper are sometimes prefixed like Mantras with a mention of the Ṛṣi (the author or poet), Chandas (metre), Devatā (the presiding deity) etc. and are rounded off by *Phalaśruti* or the fruits and benefits accruing

therefrom to the reciter or worshipper. eg. Viṣṇusahasra-nāmastotra, one of the 5 gems of the Mahābhārata.

A few of the Prasamsāstotras - eulogistic hymns are in the form of a kāvya and are divided into *sargas* or *stabakas*, *Ṣatakas* or *Paddhatis* eg. *Mūkapañcaśati*, *Āryāsaptasati*, *Pādukāśahasra* and *Lakṣmī-sahasra* and are replete with lofty sentiments and high philosophical thoughts. The earliest precursor of devotional lyric or hymnology is to be traced back to the R̥gveda which is mostly of hymns of praise and prayer devoted to some specific god or gods. These hymns are inspired out-ward utterances of a highly fervent human heart of the god-seeker and god-lover of those hoary times. But in their descendants of the classical period the theme and mode of expression are divergent due to the change in character of the time-honoured gods and the coming into being of several new gods who were feared and loved by their devotees. These new gods, in their turn, are said to reciprocate their love towards the worshipper and shower on them the choicest gifts in their power. Their love towards the devotees is paternal and they would pardon or condone any wrong (*Apacāra*) done to themselves by anyone, but they would never pardon the wrong done to their devotee.

In Classical Sanskrit poetry the Kāvya is divided into two varieties. *Dr̥śya* (Drama) and *Śravya* (that which is to be heard when recited). *Śravya-kāvya* is again of three kinds. *Mahākāvya*, *Laghu* (or *Khanda*) *Kāvya* and the *Campū-Kāvya*.

The *Laghu-Kāvya* may be classified into 5 classes:

Gromic, Didactic, Erotic, Eulogistic, Philosophic and religious. Sometimes the erotic element is inseparably mixed up with the Eulogistic, Philosophic and religious hymns and may sound odd to the modern taste; but the

insatiate and exemplary physical charm of the personal god does not fail to attract the observation of the devotee. Hence, what may appear odd to the modern mind is quite in the fitness of things to the ancients. The hymns consist of verses ranging from one to one thousand: 1,2,3,4,5,8,9,10, 16,20,25,27,30,50,70,100,108,500,700 and 1000.

Description and Hymn: A verse merely describing the Sun is not a Stotra unless it contains a word indicative of Āśis (benediction) Pāyāt or Namaskāra (Salutation)-*Namaḥ* The *Kanakadhara-stotras*:

There are two stotras with this title, one by the thrice blessed Śāṅkara Bhagavatpāda and the other by that gigantic savant, saint, philosopher, logician, poet and polymath of the medieval ages—Śrī Vedāntadeśika of revered memory (1268—1369 A.D.) The genesis* of Śrī Śāṅkara's *Stotra* is given in the introduction of the present translator, Śrī Krishnamurti.

Telugu Translations in prose or verse:

1. This hymn with Telugu notes and paraphrase or gist in Telugu by Śrī Tūla Viśvanātha Śāstrī was published three and a half decades ago at Madras (1926). This contains 19 plus 3 additional verses—total being 22.

2. Another edition with Telugu notes was issued by M/s Vāvilla & Co. Madras (1927). This contains 19+3 verses.

3. Text with Telugu Translation in verse by Śrī kola-kula Nārāyaṇa Rao, B. A., B. L., etc. of Nellore. This is the first verse Translation of the work, so far known. This Translation contains 21+3 verses. Nellore (1957)

*It is dealt with in the IV canto of the *Samkṣepa Śāṅkara Vijaya* of Śrī Mādhavā-Cārya of the Vijayanagara Court.

See also Śrī Bhamidipāti Venkata Subrahmaṇyaśāstrī's Telugu Translation of Mādhavācārya's poem—canto IV 33-54. ver. 61-65 pp. Machilipatnam (1931)

4. Another nice Translation in Telugu verse by Śrī Mudigonda Virabhadramūrti was recently published under the caption *Suvarṇadhārā* in the Bhārati (Telugu Monthly of Madras) for July 1961, pp. 79-82. The title is obviously taken from the 19th verse of the original.

Kanakadhārā Stotra of Śrī Vedāntadeśika (1268-1369 A.D.): The second *Kanakadhārā Stotra* (= Śrīstuti) was composed by Śrī Vedānta Deśika, at Śrīrangam (near Ranganayakī's shrine). The genesis for the composition of this hymn is similar to that of Śrī Śaṅkarācārya's. While Deśika was living at Śrīrangam, a Brāhmaṇa bachelor one day at the instigation of some mischief-mongers who wanted to put Deśika to shame approached him, and prostrating himself at his feet, begged of him enough money for marriage expenses. Himself being in an indigent state, embracing poverty willfully, and eking out a living by Unchavṛthi (gleaning only enough for the day from door to door) and without any thought for the morrow, Deśika was certainly not in a position to render him any financial aid. Being a person of strong convictions and of plain-living and high thinking and inspired by the firm belief that Divine help would not fail him if his motive was unselfish, he took the Brāhmaṇa boy to the shrine of Śrīrangānāyakī in the temple of Śrīranganātha and appealed to the Goddess by this hymn composed extempore. When he has composed the verse "యోగారంభత్వరిత.....ధారా....వసూనామ్" a shower of gold fell there to the surprise of the Brāhmaṇa boy who was given more money than he wanted. On account of this incident, this hymn is known as *Kanakadhārā Stotra* though it is otherwise known as "Śrīstuti". The concluding verse of this Stuti contains its title as per an old palm-leaf Ms. in my possession in my younger days.

ఉపచితగురుభక్తే రుత్థితం వేంకటేశాత్
కలికలుపనివృత్తైర్ల కల్పమానం ప్రజానామ్
*విమల కనకధారా స్తోత్ర మేత త్వరంతః.
సకలకుశలసీమా సార్వభౌమా భవంతి".

(సరసిజనియాయాః స్తోత్ర మేత త్వరంతః) This is the reading in all the printed editions consulted by me.

I may conclude this section with a list of a few famous hymns in praise of Lakṣmī:

1. Kāntā Stotra by Yāmunācārya.
2. Śrīstuti by Kuruśekh or Kūrathālvār.
3. Kanakadhārāstava by Vedāntadesika.
4. Lakṣmī lahari by Paṇḍitarāja Jagannatha.
5. Lakṣmī-sahasra by Venkaṭādhvarin.

Now a word about the translator of this hymn, Sri Vidvan P. Krishnamurti. He has been known to me for over two decades through some of his nice little publications. His collection of Telugu proverbs (1955) is a useful publication and deserves wider publicity. His is a devout soul as can be seen from the series of hymns, with Translation into English and some with a Telugu version besides the English Translation already released.

1. Bhajagovindam 2nd edition with Eng. and Tel. Translations (1959).
2. Dakṣiṇāmurti Stotra (1962).
3. Select verses (50) from the *Śivānandalahari* (1962).
4. *Kanakadhārā Stava* (to be out shortly).

Besides the above, the following stotras (with English Trs.) are expected to be out in the course of a quarter:

5. *Lakṣmī Nṛsimha Stotra*
6. *Mahimnaḥ Stava*
7. *Mukundamālā*
8. *Venkaṭeśvara Suprabhāta*

Mr. Krishnamurti's Translation of this hymn in Telugu and English is quite faithful and readable and it would be of much help to those who cannot understand it in the original. May Goddess Lakṣmī shower on him the choicest blessings in her gift.

I thank him heartily for offering me the honour and privilege of writing an Introduction to this gem of a Stotra.

5th December 1962
(Wednesday)
1-9-319, Vidyanagar,
Hyderabad-7.

E. V. Viraraghavacharya

PREFACE

About 2000 years ago, when all the atheistic religions were rampant in the country, Śaṅkara, God incarnate, was born of an orthodox family in the village of Kalati in Kerala State. According to the verse in the Gita that, whenever Dhārma decays and Adharma is rampant, God manifests Himself for the protection of the good and the destruction of the wicked, Śaṅkara set out to root out all those vicious religions and establish the Vedic Dharma.

After he had been initiated, one day he went for Bhikṣa to a Brahmaṇa's house. As the mistress was in abject poverty, she could not give him any alms and being very much grieved, at last brought an 'amalaka' fruit (myrobalan) and offered it to Śaṅkara as Bhikṣa saying, "O Child ! Please accept this fruit and be content with this." Śaṅkara, the preceptor of preceptors sorrowed very much at the poverty of the mistress and began praying the Goddess of Lakṣmī. Lakṣmī; the mother of the Universe and the comforter of the distressed, manifested herself to Śaṅkara and said, "O Child ! with what object hast thou praised me ?". Then Śaṅkara said to her, "O Mother ! I praised Thee that Thou mayest cast Thy compassionate looks on this poor lady and make her rich." She then told him that she could not grant her any riches for she did no charity in her former birth. "O Mother ! Keep aside the question of her former birth; she has offered me this fruit in this life, is it not ?" said to the Goddess Jagadguru Śaṅkara; on this, she caused rain of myrobalan fruits (Svarṇa Amalaka Vṛṣṭi) to rain in her house and

made her happy. For this reason, the slokas composed in this context in praise of Lakṣmi go by the name of "KANAKA-DHĀRĀ-STAVAM", which is mentioned in the 4th Canto of the Saṃkṣepa Śāṅkara Vijayam of Madhvacārya. I have rendered into English the said stavam for the benefit of those who are not familiar with Sanskrit, out of devotion for it.

I offer my thanks to Sri S. Anjaneyulu B. A., for the helpful suggestions given during the course of my translation.

I also offer my grateful thanks to Sriman Vidyaratna E. V. V. Raghavacharya, M. A., A. E. S. Editor, Sanskrit Academy, Osmania University, Hyderabad for having gone through my manuscript and furnished it with a Scholarly Introduction.

I express my feelings of gratitude to Chy. D. V. Ramana Rao, B.Com., C.A., and to Chy. D. Prabhakara Sarma, B.A., B.E., sons of the late Sri D. Punnaiah Garu, Auditor, Eluru, (W. G. Dist.) to whom this has been dedicated with devotion and regard, for their generous donation to meet the entire cost of printing. May the Goddess Lakṣmī shower Her choiciest blessings and grant them health and happiness, peace and plenty.

Lastly I thank Sri Srinivasa Sodarulu, the learned poets and Satavadhanis, for the good attention they bestowed to give this a neat get up.

May the loving devotees of the Goddess, Lakṣmī, recite this every day and be blessed receiving Her grace.

P. Krishnamurthy.

Secunderabad,
25-11-1962.

Dedicated to

THE LATE SRI D. PUNNAIAH GARU.
Auditor, Eluru (W. Godavary)

ŚRĪ ŚANKARĀCHĀRYA

GODDESS LAKSMI

అజ్ఞం హరేః పులకభూషణమాశ్రయన్తి
భృగ్జాజనేవ ముకుళాభరణం తమాలమ్
అజీకృతాఖిలవిభూతి రపాజ్గలీలా
మాజ్జల్యదాస్తు మమ మంగళదేవతాయాః.

1

తా. మంగళ్యరూపిణీయగు శ్రీమహాలక్ష్మియొక్క క్రింగంటిచూపు
సకలైశ్వర్యసంపన్నములై, మొగ్గతొడిగిన కానుగుచెట్టును అడు
తుమ్మెద వలె, రోమాంచమను నలంకారము గల శ్రీమహావిష్ణువు
యొక్క శరీరము నాశ్రయించుచున్నది. ఆ కడగంటి విలాసము
నాకు శుభములొసంగుగాక :

ముగ్ధా ముహుర్విదధతీ వదనే మురారేః
ప్రేమత్రపాప్రణిహితాని గతాగతాని
మాలా దృశో మధుకరీవ మహోత్పలే యా
సా మే శ్రియం దిశతు సాగరసంభవాయాః.

2

తా. కమలమునఁ గ్రిందఁబడినదబడుచు వెడలిపోవుచు, మఱల వ్రాలు
చుండెడు తుమ్మెదవలె విష్ణువునందలి ప్రేమచే నాతని ముఖముపయిఁ
జూడ్కులఁ బ్రసరించుచు, మఱల సిగ్గుచే మఱియొకొనుచు నతనిచే
జగత్పరిపాలనంబు చేయించునట్టి పాలకడలిపట్టి యగులక్ష్మికటాక్ష
పరంపర నాకు సంపద నొసంగుగాత :

May the graceful and side-long looks of the God-
dess Lakṣmi, who finds Her permanent abode in the
body of Lord Viṣṇu, shining with the colour of the
black bee and with hair standing on end like the
tender new born leaves of the beach tree (Tamalam)
and who has also absolute control and possession of all
prosperity and wealth be directed at me that I may be
blest with all good and riches.

Let the Serried ranks of the looks of Goddess
Lakṣmi, the daughter of the milky ocean which are
constantly directed out of deep and abiding love
towards the blessed and adorable face of Viṣṇu but
which are immediately withdrawn on account of a
sense of bashfulness, like the bee alighting on the
nectarine core of the lotus flower and coming out at
once, confer upon me all riches and prosperity.

విశ్వామరేంద్రపదవిభ్రమదానదక్ష
మానందహేతు రధికం మురవిద్విషోఽపి
ఈషన్నిషీదతు మయి క్షణ మీక్షణార్థ
మిందీవరోదరనహోదర మిందిరాయాః.

3

తా. సకల దేవపదపుల నొసంగుటకు సమర్థమైనదియు, శ్రీమహావిష్ణువు
నకు నైతము మిక్కిలి యానందహేతు వైనట్టియు, కలువపుష్ప
మందలి లోపలిభాగమువలె మృదులమును, నిర్మలమునగు శ్రీమహా
లక్ష్మీకటాక్షి మందలి యర్ధభాగము నాయం దొక్కక్షణకాలము నెల
కొనుఁగాక :

ఆమీలితాక్ష మదిగమ్య ముదా ముకున్త
మానందముద్ర మనిమేష మనజ్గత స్త్రమ్
ఆకేకరస్థితకనీనికపక్ష్యనేత్రమ్
భూత్యై భవే నృమ భుజజ్గళయాజ్గనాయాః.

4

తా. ఇంచుక మూయఁబడిన కన్నులుగల శ్రీమహావిష్ణువును సంతోష
ముతో పొంది, ఆనందచిహ్నము గలదియు, తెప్పవల్పునిదియును.
మన్మథపరవశయు నగు శేషశయనుని యిల్లాలగు లక్ష్మీదేవియొక్క
మెల్లని ఓరకంటిచూపు నాకు సంపదనొసంగుఁగాక :

కాలాంబుదాశిలలితోరసి కైటభారేః
ధారాధరే స్ఫురతి యత్తటిదంగనేవ
మాతు స్సమస్త జగతాం మహానీయ మక్షి
భద్రాణి మే దిశతు భార్గవనందనాయాః.

5

తా. నీలమేఘ శరీరుఁడగు శ్రీమహావిష్ణువు మృదువక్షమున నేజగన్మాత
నిర్మలదృష్టి నీలమేఘమధ్యస్థమగు మెఱపుఁదీగవలె ప్రకాశించునో,
యా లోకమాతయొక్క చల్లనిచూపు నాకై శ్వర్యముల నిచ్చుఁగాక :

Let, a moiety of the looks of Goddess Lakṣmi,
which can give pleasure to Lord Viṣṇu Himself, the
ever blissful and who can bestow the highest positions
like that of even Indra and which are even pure and
soft, be directed at me, for at least a moment.

May the Soft and side long looks of Goddess
Lakṣmi, who is the consort of Lord Viṣṇu, who is sup-
remely happy as she possessed for Herself Her Lord
consort, resting on Adiseṣa with half opened eyes, who
is filled with felicity and love and who looks with
wakeful and steadfast looks, grant me all bliss and
riches.

May those blessed and adorable looks of Goddess
Lakṣmi, the mother of the universe, which illuminate
like flashes of lightning the tender and soft breast of
Lord Viṣṇu, resembling rows of bluish clouds, be
directed towards me and grant me all prosperity, peace
and plenty.

బాహ్యంతరే మధుజిత శ్శ్రితకౌస్తుభే యా
హారావళీవ హరినీలమయా విభాతి
కామప్రదా భగవతోఽపి కటాక్షమాలా
కల్యాణ మావహతు మే కమలాలయాయాః.

6

తా. కౌస్తుభమణిచే ప్రకాశించుచున్న విష్ణు వక్షస్థలమునకు నిండ్రనీల
హారముల శోభనానగు కమలాలయయగు లక్ష్మీదేవియొక్క సర్వా
భీష్ట ప్రదాయయగు కటాక్షమాల నాకు శుభములొసంగుగాక :

ప్రాప్త మృద మృథమతః ఖలు యత్రప్రభావాత్
మాజ్ఞల్యభాజి మధుమాధిని మాన్మథీనమ్
మయ్యాపతే త్తదిహ మంథర మీక్షణార్థమ్
మందాలసం చ మకరాలయకన్యకాయాః.

7

తా. సృష్టికిఁ బ్రారంభమున నే కటాక్షమహిమవలన కల్యాణగుణుడగు
శ్రీమహావిష్ణువునందు జగత్పరిపాలనాధికారము కలిగెనో, క్షీరసాగర
పుత్రియగు నా లక్ష్మీకటాక్షమర్ధాంశము ఒయ్యారముగా నాయం
దిప్పుడు మెల్లగా వ్రాలుగాక :

దద్యా ద్దయానుపవనో ద్రవిణాంబుధారా
మస్మి న్నకించనవిహంగశిశౌ విషణ్ణే
దుష్కర్మఫుర్య మపనీయ చిరాయ దూరమ్
నారాయణప్రణయినీ నయనాంబువాహః.

8

తా. దయయను గాఢసుకూలముగ వీవఁగా శ్రీమన్నారాయణమూర్తి
యొక్క ప్రేయసియగు లక్ష్మీకటాక్షమను మేఘము, చిరకాలాశ్రిత
మైన నా పాపమనెడి తాపమును పోగొట్టి, తేజోవిహీనమును, సర్వ
శూన్యమునైన పక్షినిఁబోలిన నాయందు కనకధారను వర్షించుగాక :

May those soft side-long looks of Goddess
Lakṣmi, who has Her abode ever in the lotus flower,
which are illuminating the breast of Lord Viṣṇu,
adorned with the precious Kaustubha, like the rows
of necklaces studded with emeralds and which have
the power and potency of granting even the wishes of
Her Divine spouse, confer upon me all prosperity
and good.

May those graceful, soft and lovely looks of
Lakṣmi, the daughter of the milky ocean, which
conferred upon Her Divine spouse, Lord Viṣṇu, the
supreme sovereignty and rulership of this universe
even from the beginning of time, may half of such
looks be directed towards me and make me blessed.

May those blessed looks, resembling the rain-
bearing clouds, of Goddess Lakṣmi, the beloved
consort of Lord Viṣṇu, be wafted towards me by
winds of kindness and cause ever flowing streams of
riches and wealth to me, who am like a tiny, humble
and hapless bird, and thus keep me further from all
sin and the heat of sins.

ఇష్టా విశిష్టమతయోఽపి యయా దయార్ద్రా
 దృష్ట్యా త్రివిష్టపపదం సులభం లభంతే
 దృష్టిః ప్రహృష్టకమలోదరదీప్తి రిష్టామ్
 పుష్టిం కృషీష్ట మమ పుష్కరవిష్టరాయాః.

9

తా. దయార్ద్రమగు నే దృష్టిచే భక్తులగు బుద్ధిమంతులకు స్వర్గపదవి
 సులభముగలభించుచున్నదో, ఏదృష్టి తామరపుష్పముయొక్క లోపలి
 భాగము నతిశయింపఁజేయుచున్నదో, లక్ష్మీదేవియొక్క యా కడ
 గంటి చూపు నాకు వలసిన సంపదను కల్పించుఁగాక :

గీర్దేవతేతి గరుడధ్వజసుందరీతి
 శాకంభరీతి శశిశేఖరవల్లభేతి
 సృష్టిసీతీప్రళయకేళిభు సంస్థితా యా
 తస్యై నమ స్త్రిభువనైకగురో స్తురుత్యై.

10

తా. ఏ లోకమాత ప్రపంచముయొక్క సృష్టిసీతలయ వ్యాపారములందు
 శబ్ద బ్రహ్మస్వరూపిణియగు సరస్వతియనియు, విష్ణుపత్నియగు లక్ష్మి
 యనియు, శివుని యిల్లాలగు పార్వతియనియు వ్యవహరింపబడునో,
 ఏ పరాశక్తి కాలదేవతా స్వరూపిణియనియు కొనియాడఁబడుచున్నదో
 ముల్లోక గురువగు నా మహావిష్ణునకు పత్నియగు నా పరదేవతకు
 నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రుత్యై నమోఽస్తు కుభకర్మఫలప్రసూత్యై
 రత్యై నమోఽస్తు రమణీయ గుణార్ణవామై
 శత్యై నమోఽస్తు శతపత్రనికేతనామై
 పుష్ట్యై నమోఽస్తు పురుషోత్తమవల్లభామై.

11

తా. పుణ్యకర్మలను, వాని ఫలములను గనిపెంచెడునట్టి వేదస్వరూపిణి
 యైన తల్లికిని, సుగుణనిధియై ప్రేమరసపూర్ణయైన తల్లికిని, శత
 పత్రమగు కమలమే మనికపట్టుగాఁగలిగి జగములమన్నించు తల్లికిని,
 శ్రీమహావిష్ణుని పత్నియై తన సర్వసమృద్ధిచే జగములఁ బోషించు
 తల్లికిని నమస్కరించుచున్నాను.

May those kindly and warm looks of Goddess
 Lakṣmi, who possesses the glowing beauty of a fully
 blossomed lotus flower, which enable the wise to
 attain easily the bliss and tranquility of heaven,
 grant me all the plenty and prosperity that is needed.

I offer my reverential salutations to that Supreme
 mother of the universe goddess Lakṣmi, the Divine
 spouse of Lord Viṣṇu, the creator and protector of
 the three worlds, who is praised and adored as Sara-
 swati, the goddess of Learning, as Lakṣmi, the Consort
 of Lord Viṣṇu, as Parvati, the consort of Lord siva, as
 the very form and embodiment of time, and who is
 present Herself in a sporting spirit during creation,
 preservation and destruction.

I offer my most reverential Salutations to Her,
 the supreme embodiment of the Vedas, from whom
 originate all great and goodly deeds who rewards them,
 who is a mine of noble qualities, who is the fountain
 head of all love, who has Her abode in the thousand-
 petalled lotus flower, who rules the worlds with Her
 almighty power and who protects and sustains them,
 by Her plentitude.

నమోఽస్తు నాళికనిభాననాయై
 నమోఽస్తు దుగ్ధోదధిజన్మభూమ్యై
 నమోఽస్తు సోమామృతసోదరాయై
 నమోఽస్తు నారాయణవల్లభాయై.

12

తా. వికసితకమలమువలె మనోహరమైన ముఖబింబముతో నొప్పినదియు,
 పాలకడలి ముద్దుపట్టియు, చందురునకు, నమృతమునకు (దోఁబుట్టు
 పును, శ్రీమన్నారాయణుని ప్రేయసియునగు శ్రీ రమాదేవికి నమస్కరించు
 చున్నాను.

నమోఽస్తు హేమామ్బుజపీఠికాయై
 నమోఽస్తు భూమణ్డలనాయికాయై
 నమోఽస్తు దేవాదిదేవాపరాయై
 నమోఽస్తు శార్దూయుధవల్లభాయై.

13

తా. బంగారు పద్మపీఠముపైన నివసించినట్టియు, సమస్త భూమణ్డలమున
 కాధిపత్యము వహించినట్టియు, దేవాది సకలభూతములందును కరుణ
 రసమును వెదజల్లుచున్నట్టియు, శార్దూయుధధారియగు శ్రీమహావిష్ణుని
 పత్నియగు నా శ్రీదేవికి నమస్కరించుచున్నాను.

నమోఽస్తు దేవ్యై భృగునన్దనాయై
 నమోఽస్తు విష్ణో రురసి స్థితాయై
 నమోఽస్తు లక్ష్మ్యై కమలాలయాయై
 నమోఽస్తు దామోదరవల్లభాయై.

14

తా. భృగుమహర్షికి కుమార్తె యైనట్టియు, శ్రీమహావిష్ణువు వక్షమున
 విలాసముతో సంచరించునట్టియు, కమలమున నధివసించునట్టియు,
 శ్రీమహావిష్ణుని పత్నియగు శ్రీ లక్ష్మీదేవికి నమస్కరించుచున్నాను.

I offer my salutations to that Goddess whose face
 shines out like a fully blossomed lotus flower, to Her
 who was born of the milky ocean, to Her who is the
 sister of the moon and the Ambrosia, and to the
 universal mother, the divine consort of Lord Viṣṇu.

I offer these my salutations to the Goddess Lakṣmi,
 seated on the golden lotus flowered throne, to Her the
 mistress of the entire universe, to Her who is supremely
 compassionate to all creation from the Gods to the
 humblest living creature, and to Her the beloved
 mistress of Lord Viṣṇu, the wielder of the mighty
 bow, Saṁga.

These are my salutations to the goddess Lakṣmi,
 the beloved daughter of the great sage Bhṛigu, to Her
 who gracefully moves about in the bosom of Lord
 Viṣṇu, to Her who has Her abode in the lotus flower
 and to Her who is the queen consort of Lord Viṣṇu.

నమోఽస్తు కాన్త్యై కమలేక్షణాయై
 నమోఽస్తు భూత్యై భువనప్రసూత్యై
 నమోఽస్తు దేవాదిభి రర్చితాయై
 నమోఽస్తు నన్దాత్మజవల్లభాయై.

15

తా. కమలమువంటి కన్నులతో ప్రకాశించునట్టియు, సకలప్రపంచమునకు
 నాయకయైనట్టియు, సకలదేవతలకు నారాధ్యయైనట్టియు, నందాత్మజుఁ
 డగు శ్రీకృష్ణునకు ప్రియపత్నియగు శ్రీ లక్ష్మీదేవికిదే నమస్కారము.

సమృత్కరాణి సకలేంద్రియనందనాని
 సామ్రాజ్యదాని విభవాని సరోరుహాక్షి
 త్వద్వందనాని చరణాభరణోద్యతాని
 మామేవ మాతరనిశం కలయంతు మాన్యే.

16

తా. తామరరేకులవలె వికాసితములు గలిగి పూజ్యురాలవగు నోతల్లి,
 భక్తుల సకలేంద్రియముల సంతసింపఁజేయునట్టియు, రాజ్యాధికారము
 నొసఁగునట్టియు, మహామహిమ గలవియు, సకలైశ్వర్యముల
 విచ్ఛన్నట్టివియు, సర్వాలంకార భూషితమైన నీ పాదపద్మముల భజ
 నము నా తెల్లప్పుడు కలుగఁజేయుగాక !

శ్రీకటాక్షనముప్రాసనావిధిః

నేవకస్య సకలార్థసంపదః

సంతనోతి వచన్తామాననైః

త్వాం మురారి హృదయేశ్వరీం నమః.

17

తా. మనోవాక్కాయములచే నీ కటాక్ష స్తవమును యథావిధిగ నారాధించు
 భక్తునకు సమ సైశ్వర్యముల నొసఁగుదువు కావున శ్రీమహావిష్ణువు
 నకు హృదయేశ్వరివైన విన్నవవరతము నుతించుచుందుము.

Here are my adorations to the beautiful Goddess
 Lakṣmi, shining with lotus-like eyes, to Her who is the
 queen consort of the entire universe, to Her who is an
 object of worshipful adoration even to the gods, and
 to Her, the queen of Lord Krishna, the beloved son of
 Nanda.

O blessed mother, shining with eyes wide open as
 the petals of the lotus flower, grant that I may ever
 worship Thy holy feet bedecked with dazzling orna-
 ments, which can confer all prosperity, which can
 cause all happiness, which can endow even rulership
 and sovereignty which are immensely potential.

O Goddess Lakṣmi, the beloved consort of Lord
 Viṣṇu, whosoever of Thy devotees recites these hymns
 of Thy praise in obedience to the traditional manner
 of recital, in thought, word and deed, he shall receive
 all prosperity from Thee! Hence grant that I may
 ever be devoted in Thy praise.

సరసిజనయనే సరోజహస్తే
ధవళతమాంకుకగంధమాల్యకోభే
భగవతి హరివల్లభే మనోజ్ఞే
త్రిభువనభూతికరి ప్రసీద మహ్యమ్.

18

తా. కమలములందుండెడు నో తల్లీ : కమలముల హస్తమున ధరించిన
దానా : మిక్కిలి తెల్లనగు వత్తము, గంధము, పుష్పమాలల కోభగల
దానా : లోకైక సుందరీ : శ్రీమహావిష్ణుని గృహిణీ : సకలైశ్వర్య
పరిపూర్ణవగు నో తల్లీ : నాకు ప్రసన్నవగుము.

దిగ్బస్తితిః కనకకుంభముఖావస్థస్థ
స్వర్వాహినీవిమలచారుజలప్లుతాజీమ్
ప్రాతర్నమామి జగతాం జననీ మళేశ
లోకాధిపాథగృహిణీ మమృతాభిప్రీతిమ్.

19

తా. అష్టదిగ్గజములచేతను స్వర్ణకుంభములనుండి ఛారలుగా : గురియు
గంగానదీ విమలజలముచేఁ దడుపఁబడిన దేహముకలిగినట్టియు, పాల
కడలి పట్టియు, జగత్ప్రభువగు శ్రీమన్నారాయణుని సతియు, లోక
మాతయు నగు లక్ష్మీదేవిని ప్రాతఃకాలమున నమస్కరించుచున్నాను.

కమలే కమలాక్షవల్లభే త్వం
కరుణాపూరతరజ్జితై రపాక్షైః
అవలోకయ మా మకించనానాం
ప్రథమ మ్పూత్ర మకృత్రిమం దమాయాః.

20

తా. శ్రీమహావిష్ణు నిల్లాలవగు నో శ్రీదేవీ : నీ కరుణాపూర్ణమైన కడగంటి
చూడ్కులచేత దరిద్రులలో ప్రథముఁడనైన నన్ను పేక్షింపక నీకృపకు
విజముగా నర్హుఁడనైన నన్నుగాంచి, రక్షింపుము.

O Mother, that hast Thy abode in the heart of the
lotus, O Thou that holdest aloft the lotus in Thy
hands, O Thou dressed in spotless and purest white and
adorned with Sandal wood paste and wreaths of flo-
wers, O Thou the incomparable beauty of the universe,
O Thou the blessed mistress of Lord Viṣṇu, manifest
Thyself unto me !

I offer my morning Salutations to that beauteous
queen who takes her bath in the clear crystal waters
of the Ganga, poured down in streams from the golden
pots held aloft by the eight stately elephants, who is
the beloved daughter of the milky ocean, who is the
queen consort of Viṣṇu, the Lord of the universe and
who is the revered and adorable mother of the universe.

O Śrī Devi, the revered mistress and consort of
Lord Viṣṇu, deign to cast Thy kindly side-long looks
of pity and compassion on me, the poorest of the
poor, and the most deserved of Thy true love and
sympathy and protect me.

స్తువన్తి యే స్తుతిభి రమీభి రన్యహమ్
త్రయీమయాం త్రిభువనమాతరం రమామ్
గుణాధికో బహుధనధాన్యసమ్పదో
భవన్తి తే భువి బుధభావితాశయాః.

21

తా. ఏ భక్తులు నిరంతరము విగమస్వరూపిణీయు, త్రిభువనమాతయునగు
లక్ష్మీదేవిని ఇట్టి స్తవములచే నుతింతురో, ఆ భాగవతులీ లోకమున
బుధజనసమ్మతులుగను, గుణాధికులుగను, బహు ధనధాన్యసంపదలు
పొందినవారలుగను నగుచున్నారు.

సువర్ణధారాస్తోత్రం యచ్ఛంకరాచార్యనిర్మితమ్
త్రిసంధ్యం యః పఠేదేతత్స కుబేరసమో భవేత్.

22

తా. శ్రీమదాదిశంకర భగవత్పాదాచార్యులచే రచింపఁబడిన యీ సువర్ణ
ధారా స్తోత్రము నెవఁడు త్రికాలములందు పారాయణము చేయునో,
వాఁడు కుబేరునివలె మహేశ్వర్య సంపన్నుఁడగును.

అధికపాఠము

బిల్వాటవీమధ్యలనత్సరోజే
సహస్రపత్రే సుఖసన్నివిష్టామ్
అష్టాపదాంభోరుహపాణిపద్మామ్
సువర్ణవర్ణాం ప్రణమామి లక్ష్మీమ్.

1

తా. బిల్వాటవీ మధ్యనున్న సహస్రపత్ర కమలమునందు సుఖాసీన
యైనట్టియు, తన పాణిపద్మమున బంగారుకమలము నుంచుకొన్న
ట్టియు, సువర్ణమువంటి శరీరకాంతి గలిగినట్టియు లక్ష్మీదేవి కిదే
నమస్కారము.

Those earnest devotees that ever adore and worship the Goddess Lakṣmi, the mother of the three worlds and the embodiment of the Vedas, with the recitals and repetitions of such salutations, such people are honoured as the wise and the learned, as the illustrious possessing noble qualities and enjoying all manner of riches.

Whoever recites this hymn, entitled Suvarṇa Dhara Stava composed by Śaṅkarāchārya regularly thrice a day, can claim equality with kubera (the possessor of nine inexhaustible treasures) in prosperity.

ADDENDA

I offer my most devotional salutations to the Goddess Lakṣmi, happily seated on the thousand petalled lotus flower in the Bilva grove, to Her who holds the golden lotus flower in her lotus-like palm and to Her whose body is lustrous like burnished gold.

కమలాసనపాణినా లలాపే

లిఖితా మక్షరపంక్తి మస్య జంతోః

పరిమార్జయ మాతరంఘ్రిణా తే

ధనికద్వారనివాసదుఃఖదోగ్రీమ్.

2

తా. తల్లీ : లక్ష్మీ : నేను నిర్భాగ్యుడనై నిరంతరము ధనికద్వార సమీపమున దుఃఖముతో భిక్షము నిమిత్తము వేచియుండవలెనని సృష్టి కర్తయగు బ్రహ్మ తన హస్తములచే నా నొసట వ్రాసినాడు. నీవా వ్రాతను నీ పవిత్ర చరణముతో తుడిచివేయుమని ప్రార్థించు చున్నాను.

అంభోరుహం జన్మగృహం భవత్యా

వక్షస్థలం భర్తృగృహం మురారేః

కారుణ్యతః కల్పయ పద్మవాసే

లీలాగృహం మే హృదయారవిన్దమ్.

3

తా. ఓ తల్లీ లక్ష్మీ : నీ జన్మగృహము పద్మము; భర్తృగృహము మురారి వక్షస్థలము. నా హృదయపద్మమును నీ లీలాగృహముగను, కరుణా స్థానముగను నొనర్చుకొనుమని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇతిశమ్.